

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

POS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
RÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

96/06. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2006. december 12.

A Bíróság C-374/04. és C-446/04. sz. ügyben hozott ítéletei

Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation kontra Commissioners of Inland Revenue

Test Claimants in the FII Group Litigation kontra Commissioners of Inland Revenue

A BÍRÓSÁG NAGY-BRITANNIA ADÓRENDSZERÉNEK A KÖZÖSSÉGI JOGGAL VALÓ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉRŐL HATÁROZ AZ OSZTALÉK HATÁROKON ÁTNYÚLÓ KIFIZETÉSE VONATKOZÁSÁBAN

Kiemeli, hogy a tagállam hasonló helyzetekben köteles egyenlő bánásmódban részesíteni a nemzeti szinten történő, illetve a határokon átnyúló osztalékfizetést.

Az Egyesült Királyságban hatályos szabályozás szerint, amennyiben valamely belföldi illetőségű társaság a részvényeseinek osztalékot fizet, társaságiadó-előleg („*advance corporation tax*”, a továbbiakban: ACT) fizetésére köteles. Az ilyen osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaság ezen osztalék tekintetében nem társaságiadó-köteles, és a belföldi illetőségű részvényesekre – társaságokra és természetes személyekre – vonatkozó adójóváírási rendszer biztosítja azt, hogy a jövedelem csak egyszer kerüljön megadóztatásra. Ezzel szemben az illetőséggel nem rendelkező részvényesek csak akkor részesülnek adójóváírásban, ha azt a vonatkozó kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény (KAE) előírja.

Amennyiben valamely belföldi illetőségű társaság az Egyesült Királyságban illetőséggel nem rendelkező társaság által fizetett osztalékban részesül, ezen osztalék társaságiadó-köteles, de az osztalékot fizető társaság illetősége szerinti államban a forrásadó tekintetében kedvezményre ad jogot. Ha az osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaság rendelkezik az osztalékot fizető társaságban a szavazati jogok legalább 10%-ával, beszámíthatja az általa fizetendő adóba az osztalékot fizető társaság által az illetősége szerinti államban megfizetett társasági adót. Amennyiben a belföldi illetőségű társaság ezután maga is osztalékot fizet saját

részvényesei számára, köteles ACT-et fizetni Ilyen esetben a társaság választhatja azt, hogy az ilyen osztalék „külföldi jövedelemből származó osztaléknak” („*foreign income dividend*”, a továbbiakban: FID) minősüljön, amely után ACT-et kell fizetni, de lehetővé teszi a többletként megfizetett ACT visszatérítését. Az ACT az azon negyedévet követő tizennégy napon belül esedékes, amelynek során az osztalékot kifizették, az ACT-többlet azonban csak az üzleti év végét követő kilenc hónap elteltével válik visszaigényelhetővé. Az a végső részvényes, aki FID-nek minősülő osztalékot kap, nem jogosult adójóváírásra.

Az ACT-rendszert – a FID-rendszert is beleértve – 1999 áprilisában megszüntették.

Az alapeljárások két „*group litigation*” típusú eljárás részét képezik, amelyek a High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division előtt a Commissioners of Inland Revenue ellen indított megtérítés iránti, illetve kártérítési kereseteken alapulnak.

A High Court a Pirelli-, az Essilor-, a BMW- és a Sony-csoport által a Commissioners of Inland Revenue azon határozata ellen indított eljárásokat választotta ki az ACT Group Litigation IV. csoportjában próbaperként, amely határozat értelmében az megtagadta e külföldi illetőségű társaságok számára a belföldi illetőségű leányvállalataik által fizetett osztalék utáni adójóváírást (C-374/04. sz. ügy). E csoportok álláspontja szerint a külföldi illetőségű társaságok hátrányosabb helyzetben vannak, mivel nem részesülnek adójóváírásban a leányvállalataik által fizetett társasági adó után.

Az FII Group Litigation – amely az Egyesült Királyságban illetőséggel rendelkező, valamely más államban illetőséggel rendelkező leányvállalatától osztalékban részesülő társaságok által benyújtott keresetekből áll – keretében a British American Tobacco (BAT) által benyújtott kereseteket választották ki próbaperként. E társaságok álláspontja szerint az Egyesült Királyság szabályozása hátrányosabb adójogi bánásmódban részesíti azon belföldi illetőségű társaságokat, amelyeknek más államokban illetőséggel rendelkező leányvállalataik vannak (a C-446/04. sz. ügy).

A High Court számos kérdést terjesztett a Bíróság elé az Egyesült Királyság adójogi szabályozásának a közösségi joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a valamely társaság által a részvényesei részére fizetett osztalék, amennyiben adóköteles, sorozatos adóztatás tárgya lehet, amennyiben először az osztalékfizető társaságnál elért nyereség címén, az anyavállalatnál pedig nyereségadóként adóztatják, másrészt kettős adózás tárgya lehet, amennyiben először az osztalékot fizető társaságnál, majd a végső részvényesnél jövedelemadó címén adóztatják.

A Bíróság arra is emlékeztet, hogy a közvetlen adók ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez utóbbiak azonban e hatáskörüket a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni. Önmagában az a tény, hogy a tagállamok jogosultak a 90/435 irányelv hatálya alá nem tartozó részesedések esetében meghatározni azt, hogy milyen esetben és milyen mértékben kell a nyereség sorozatos, illetve kettős adóztatását elkerülni, és ennek céljából egyoldalúan, vagy más tagállamokkal kötött KAE-k útján mechanizmusokat létrehozni a sorozatos vagy kettős adóztatás elkerülésére vagy enyhítésére, nem jelenti azt,

hogy a tagállamok a Szerződésben biztosított alapvető szabadságokkal ellentétes intézkedéseket alkalmazhatnak.

A letelepedés szabadságának így az a célja, hogy biztosítsa a Közösségben székhellyel rendelkező és tevékenységüket más tagállamban gyakorolni kívánó társaságok számára a nemzeti bánásmódot, megtiltva minden, a társaság székhelyén alapuló hátrányos megkülönböztetést. Ilyen hátrányos megkülönböztetés a különböző szabályoknak hasonló helyzetekre való alkalmazása, vagy pedig ugyanazon szabálynak különböző helyzetekre történő alkalmazása.

A **belföldi illetőségű társaság által fizetett osztalékot** illetően a Bíróság megállapítja, hogy az osztalékot fizető társaság illetősége szerinti államnak a belföldi illetőségű osztalékban részesülő részvényesekkel szembeni helyzete nem szükségszerűen hasonló a külföldi illetőségű osztalékban részesülő részvényesekkel szembeni helyzetével. Amennyiben ugyanis ezen állam nem adóztatja a külföldi illetőségű részvényeseket, nincs ugyanolyan helyzetben a sorozatos vagy kettős adóztatás elkerülése vagy enyhítése tekintetében, mint az osztalékban részesülő részvényes illetősége szerinti tagállam, amely általában jobb helyzetben van a részvényes személyes teherviselési képességének megállapítására.

Az Egyesült Királyságban irányadó szabályozást illetően a Bíróság hangsúlyozza, hogy amennyiben az Egyesült Királyságban illetőséggel rendelkező társaság osztalékot fizet valamely társaság részére, sem a belföldi illetőségű társaság, sem a külföldi illetőségű társaság által kapott osztalék nem adóköteles az Egyesült Királyságban. Ezt követően a Bíróság pontosítja, hogy csak az osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaságok fizethetnek végső részvényeseik részére olyan jogi szabályozás keretében osztalékot, amely az utóbbiak számára a nyereséget elérő társaság által fizetett társasági adó összegének megfelelő adójóváírást biztosít. Márpedig e tagállam a részvényes illetősége szerinti állam minőségében jár el, amikor adójóváírást biztosít a belföldi illetőségű végső részvényesek számára. Azon tagállam helyzete, amelyben mind az osztalékot fizető társaság, mind a végső részvényesek illetőséggel rendelkeznek, nem hasonlítható össze azon tagállaméval, amelyben a végső részvényesek nem rendelkeznek illetőséggel, és így ezen állam kizárólag az osztalék forrása szerinti állam minőségében jár el.

Erre figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy **a közösségi joggal összeegyeztethető az, ha valamely tagállam az ezen államban illetőséggel rendelkező társaság által fizetett osztalék tekintetében csak az osztalékban részesülő, belföldi illetőségű társaságok számára tesz lehetővé adójóváírást**, míg azt nem teszi lehetővé az ilyen osztalékban részesülő, más tagállamban illetőséggel rendelkező társaságok számára, amelyek e tagállamban nem adókötelesek.

A **külföldről származó osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaságokat** illetően a Bíróság megállapítja, hogy ha valamely tagállam a belföldi illetőségű társaságok által belföldi illetőségűek részére fizetett osztalék tekintetében alkalmazza a sorozatos adóztatás, illetve a gazdasági kettős adóztatás elkerülésének, illetve enyhítésének módszerét, ugyanolyan bánásmódban kell részesítenie a külföldi illetőségű társaságok által fizetett osztalékot is.

Ezen összefüggésben **nem ellentétes a letelepedés szabadságának és a tőke szabad mozgásának elvével a mentesítés módszerének a belföldről származó jövedelemre történő, míg a beszámítás módszerének a külföldről származó jövedelemre történő alkalmazása**, amennyiben a külföldről származó osztalékot terhelő adó mértéke nem haladja meg a belföldről származó osztalékra alkalmazott adó mértékét, és az adójóváírás összege legalább megegyezik az osztalékot fizető társaság szerinti tagállamban fizetett összeggel az osztalékban részesülő társaság szerinti tagállamban kivetett adó összege erejéig. Ezzel szemben ellentétes a közösségi joggal azon osztaléknak a fenti rendszerből történő kizárása, amelyben a belföldi illetőségű társaság olyan külföldi illetőségű társaságtól részesül, amelyben a szavazati jogok kevesebb mint 10%-ával rendelkezik.

Az ACT-fizetést illetően a Bíróság megállapítja, hogy a belföldi illetőségű társaságtól osztalékban részesülő – a kapott osztalék alapján a saját részvényeseik számára osztalékot fizető – belföldi illetőségű társaságok adójóváírás alapján történő mentesítése az ACT-fizetési kötelezettség alól, likviditási előnyt jelent annyiban, hogy az érintett társaság a társasági adó esedékességének időpontjáig megtarthatja azon összegeket, amelyeket egyébként az ACT címén meg kellett volna fizetnie. Ezzel szemben a külföldről származó osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaság nem részesül ebben a kedvezményben, hanem köteles a teljes ACT megfizetésére. Ez a módszer, amely a gyakorlatban oda vezet, hogy **hátrányosabb bánásmódban** részesíti az ilyen társaságot, **ellentétes a közösségi joggal**.

A „FID”-rendszerrel kapcsolatban a Bíróság megállapítja, hogy **az legalább két szempontból hátrányosabb**, mint a belföldi illetőségű társaságtól osztalékban részesülő társaságokra vonatkozó rendszer. Először is az ilyen rendszert választó belföldi illetőségű társaságoknak nyolc és fél és tizenhét és fél hónap közötti időt kell várniuk arra, hogy megkapják az általuk visszaigényelt, megfizetett ACT összegét, és következésképpen likviditási hátrány éri őket, ami nem fordul elő a belföldről származó osztalékban részesülő belföldi illetőségű társaságok esetén. Másodsorban pedig nem jogosult adójóváírásra az a részvényes, aki valamely belföldi illetőségű társaságtól FID-nek minősülő, külföldről származó osztalék alapján fizetett osztalékban részesült. **Az ilyen eltérő bánásmód**, amely a külföldi illetőségű társaságban való részesedésszerzést kevésbé vonzóvá teszi, mint valamely belföldi illetőségű társaság részesedésének megszerzését, objektív indokok hiányában **sérti a letelepedés szabadságát**.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, SK, SL

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-374/04> és

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-446/04>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Az indítványok ismertetése során készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-on érhetőek el.

L-2920 Luxembourg, Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249

vagy B-1049 Bruxelles, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956